

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących: po Świętatach uroczystych i Niedziach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kóp. 6, za 2-krotne kóp. 9, za 3-krotne kóp. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkich co dotycze Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Prenumerata w Warszawie rocznie rsr. 8. — Półrocznie rsr. 4. — Kwartalnie rsr. 2. — Miesięcznie kóp. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kóp. 5. — Za odnoszenie do domu, opłaca się miesięcznie kóp. 5. — Na prowincji na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie rocznie rsr. 9 kóp. 20. — Półrocznie rsr. 4 kóp. 60. — Kwartalnie rsr. 2 kóp. 30. — Miesięcznie kóp. 80.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Postanowienia komitetu urzędz. — Komisja likwidac. — Rektor szkoły głównej. — Warsz. Ober-policmajster. — Dyrekcja dróg żel. warsz.-wied. i warsz.-bydg. — Ordery. — Nominacja.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — **Telegramy.** — **Wiadomości telegraficzne.** — Nabożeństwo. — Tydzień giełdowy. — Wodociąg warszawskie. — Odczyt o wystawie powszechnej. — Młyn parowy. — Wody mineralne w Busku. — Wstrzymanie przejazdu. — Wypadki. — Kurs monet. — Zwłoka. — Przesiedlanie włościan. — Projektowane szkoły w Nikołajewie. — Kolej żelazna konna. — Przywilej. — Handel zbożowy. — Chrystjanizm na Kaukazie. — Fotografje. — Z Nikołajewka nad Amurem. — Pogorz. — Mąka z grochowin. — Okólnik i deklaracja. — Koncert słowiański. — Wybory; hr. Golurowski; drogi żelazne. — Wzbranie hymnu ruskiego w Pradze. — Podarunek z Rosji do muzeum czeskiego. — Francja. Narada ministerjalna; kwestja rzymska. — Order. — Prusy. Siły zbrojne Niemiec południowych. — P. Mancini. — Korespondencje ze Lwowa i Paryża. — **Rozmaitości.**

FEJLETON. — Niedouczonek (c. d.)

PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa.

24 Października (5 Listopada).

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSJI,

KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO.

&, &, &

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z d. 22-go Sierpnia 1867 r. i stosownie do Najwyższego zezwolenia, oznajmionego w odezwie Zawiadującego Własną Jego Cesarskiej Mości Kancelarją do Spraw Królestwa Polskiego z d. 4-go Października r. b. Nr. 3358, Komitet Urządzący zmieniając odpowiednie artykuły Najwyższego Manifestu z d. 29 Czerwca (11 Lipca) r. b. o teatorocznym

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

NIEDOUCZEK

(Ciąg dalszy *)

— Nie ma nic gwałtownego! Namyślę się jeszcze, wtrąciła pani Janowa i rozmowę zwrócono na inny przedmiot.

Po upływie dni kilku, znowu Buczycki rzekł do syna.

— Zazwyczaj bardzo małe jest pole do odznaczenia się dla młodzieży średniej klasy. Po biurach pełno, dzierżawy drogie, do rzemiosł szlachta nie rzuca się jeszcze u nas. Pan Bóg wie co obraci... Gdybyś skończył Marymont, przebył praktykę gospodarską, możnaby cię dobrze ożenić... Pan Bóg nie odmówił ci urody...

— Ojciec żartuje!

— Dla czego?

— Mężczyzna, żeby miał być winien przyszłość swoją kobiecie?... nie! to nie po mężku!... Zbyt dumny jestem na to...

— Kobieta powinna mieć posag, a mężczyzna rozum!

— A ja sądę, że mężczyzna i chleb mieć powinien...

*) Patrz N° 228, 229, 230, 231, 232, 234, 235, 236, 237 i 241.

poborze do wojska w gubernjach Królestwa Polskiego, postanowił i stanowi:

1) Wykonywanie obowiązków byłej Rady Lekarskiej Królestwa, odnoszących się do tegorocznego poboru do wojska w gubernjach Królestwa Polskiego, wkłada się na zostającego przy Namiestniku w Królestwie Inspektora Lekarskiego, który obowiązki te wykonywać ma wspólnie z lekarzami cywilnym i wojskowym, wyznaczonymi przez Namiestnika w Królestwie, przy czem rewizja spisowych, zbrakowanych przez gubernjalnych Naczelników wojskowych odbywana być winna stosownie do art 23-go Najwyższego Manifestu z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) r. b. w obec deputata ze strony wojskowej.

2) Postanowienie niniejsze wniesione być ma do Dziennika Praw, według przepisanej porządku.

Działo się w Warszawie na 212 posiedzeniu dnia 13 (25) Października 1867 r.

Namiestnik w Królestwie

Jenerał-Feldmarszałek (podp.) Hrabia Berg.

W nieobecności Członka-Zawiadującego Czynnościami Komitetu Urządzącego,

Dyrektor Kancelarji (podp.) Nieratow.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSJI,

KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO

etc., etc., etc.

Komitet Urządzący w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych z d. 23-go Stycznia r. b. 1867, Komitet Urządzący w rozwinieciu Najwyżej w d. 19 (31) Grudnia 1866 r. zatwierdzonej Ustawy o Zarządzie Gubernjalnym i Powiatowym w Gubernjach Królestwa Polskiego, stosownie do Najwyższego Rozkazu w dniu 20-ym Września r. b. zapadłego, postanowił i stanowi:

1) W interesach dotyczących poszukiwania osób i majątków, Rządy Gubernjalne Królestwa Polskiego, stosować się mają do przepisów w tym względzie ustanowionych dla Rządów Gubernjalnych Cesarstwa, zawierających się w art. 864 i następnych Tomu II Urządzeń Gubernjalnych (wyd. 1857 r.). Na Rządy Gubernjalne wkłada się przeto obowiązek:

— Główna zasada, rzekł Buczycki, ażeby wznieść się bez postępowania złą drogą...

— I nie poniżać się...

— Al! toć ja wiem o t m mój kochany!... Przecie widzisz jak postępowałem całe życie, do czego dażyłem...

Nareszcie, upłynął miesiąc, drugi i trzeci, a gdy Stanisław nie obmyślił nic stałego, ojciec taką dał mu radę:

— Dostaniesz odemnie 500 złotych i garderobę, bo więcej dać ci teraz nie mogę — i pojedziesz do Warszawy.

— Jeden z twoich braci stryjecznych ożenił się niedawno, jest człowiekiem bardzo porządnym, ma dobrą posadę, udasz się więc pod jego opiekę, a on doradzi ci i pomoże w każdym wypadku. Zechcesz wstąpić do Marymontu, dojrzał... toć jeszcze wyskubię się na opłatę wpisu... Chciałbyś iść do uniwersytetu, może mógłbyś otrzymać stypendjum, a jeżeli do urzędowania, to w Warszawie (jak mówią) jest wielki ołtarz i o awans łatwiej niż w gubernji.

Po tej ostatecznej naradzie, przygotowano znaczny zapas garderoby i bielizny dla Stanisława, ojciec wliczył mu 75 rubli, pobłogosławił, macoszka pożegnała go bardzo czule, braciszek obiecał, że przyjedzie do niego, pani Tadeuszowa przydała mu spinkę brylantową, pierścionek z perełkami, 25 rubli — i odprowadziła go na pocztę.

Nad ranem dnia następnego, bohater nasz ujrzał już Warszawę. Przed rogatkami, przypatrywał się

a) aby podległym sobie władzom i osobom zalecił do wykonywania przepisy zawarte w art. 871, 872 i 873 tegoż II Tomu Urządzeń Gubernjalnych, jako też określone w istniejących z obcemi mocarstwami konwencjach, przepisy co do ujętych dezertów wojskowych, tudzież co do poszukiwania poddanych państw obcych, i

b) aby pierwszy oddział „Dziennika Gubernjalnego”, z należącymi do niego dodatkami o poszukiwaniach, niezależnie od rozsyłania do podległych każdemu Rządowi Gubernjalnemu władz i osób stosownie do art. 875 i 885 Tomu II Urządzeń Gubernjalnych, rozsyłały do wszystkich Rządów Gubernjalnych Cesarstwa i Królestwa, w takiej ilości, jaka w każdym z nich jest potrzebną dla rozesłania do wszystkich podległych im władz i osób.

2) Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczono być winno w Dzienniku Praw, wkłada się na Rządy Gubernjalne w Królestwie Polskiem.

Działo się w Warszawie na 212 posiedzeniu, dnia 13 (25) Października 1867 r.

Namiestnik Królestwa,

Jenerał-Feldmarszałek (podpisano) Hrabia Berg.

W nieobecności Członka-Zawiadującego Czynnościami Komitetu Urządzącego,

Dyrektor Kancelarji (podpisano) Nieratow.

Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem, podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rsr. 3,004 kóp. 56, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Zacharjaszowi Kryczyńskiemu, właścicielowi dóbr Szyłańce, położonych w Gubernji Suwałskiej, Powiecie Kalwaryjskim, Gminie Randań, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwałskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 665 kóp. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Rudolfowi Najbauer, właścicielowi dóbr Chociszew, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Konińskim, Gminie Kalinowo, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 314 kóp. 72, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 21 Października (2 Listopada) r. b. Rudolfowi Radzimińskiemu, właścicielowi dóbr Tuwałczew, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Kaliskim, Gminie Błaszki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 1,215 kóp.

porządnym budynkiem, w mieście zastanowiła go olbrzymia przestrzeń murów, na poczcie opłacił się strażnikom i odniesiono mu rzeczy do rzymskiego hotelu.

Przespawszy się cokolwiek, otworzył okno na ulicę i zaczął przypatrywać się przechodniom. Punkt ten jest dosyć uczęszczany, więc z godzinę przysłuchiwał się tłumom ludzi, co raz nowych, co raz innych, dziwił się, że każda twarz obca, że nikt nie staje, nie zatrzymuje się, nie wita się głośno, nie całuje ale każdy biegnie przodem, szybko, Bóg wie dokąd, po co?...

Zrobiwszy taki przegląd, ubrał się jak mógł najstaranniej, wstąpił do fryzjera, rękawicznika, zawrócił znowu do hotelu — zjadł śniadanie, obejrzał bufet w pierwszym pokoju i szyby kolorowe, przeczytał wszystkie karty i książeczki z jaldospisem, zapłacił — i kazał zawieść się dorożkarzowi na Nowy Świat, gdzie mieszkał jego brat stryjeczny Józef Buczycki.

Stróż wskazał mu mieszkanie, bilet wizytowy przypięty na drzwiach, zapewnił go o tożsamości lokalu, więc zadzwonił. Godzina była 12, to jest ta, o której zony urzędników powróciwszy z kościoła, z targu, z przelotnych wizyt, od mam, etc. wydają dyspozycje kucharkom i pilnują pośpiechu w gotowaniu obiadu. Na odgłos dzwonka, wybiegła do drzwi pani Józefowa, ośmastoletnia mężatka, ładna, żywa, wesoła brunetka, a otworzywszy — i ujrawszy jakiegoś wyfrzowanego elegancika z prowincji, co dało się poznać po rumieńcu, stroju i nieśmiałości, zapytała się: Co pan sobie życzy?

73, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 21 Października (2 Listopada) r. b. Paulinie *Chrućkiej*, właścicielce dóbr Mamki, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Warszawskim, Gminie Brudno, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 1,267 kop.

73, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Janowi i Agnieszce *Bużyńskim*, właścicielom części wsi Józefów, położonej w Gubernji Petrowskiej, Powiecie Brezińskim, Gminie Mroga-dolna, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,300 kop. 61, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Michałowi *Bonickiemu*, właścicielowi dóbr Chometówek, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Stopnickim, Gminie Chmielnik, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 539 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Wiktorowi *Jasińskiemu*, właścicielowi części wsi Józefów, położonej w Gubernji Petrowskiej, Powiecie Brezińskim, Gminie Mroga-dolna, wysłane zostało do Kasy Okręgowej Łódzkiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 5,482 kop. 90, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z d. 21 Października (2 Listopada) r. b. Anieli *Tabeckiej*, właścicielce dóbr Skiezki i Golany, położonych w Gubernji Płockiej, Powiatach Prasnym i Ciechanowskim, Gminach Krzynowłoga-wielka i Bartoldy, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 16 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Rajmundowi i Marcinowi *Zajkowski*, właścicielom części wsi Strękowa-góra, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Łomżyńskim, Gminie Chlebitki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Łomżyńskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 13,335 kop. 58, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Bazylemu *Iwanow*, właścicielowi dóbr Boczkienkole, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Marjampolskim, Gminie Pogiermoń, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 8,204 kop. 31, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października r. b. Antoniemu *Sierakowskiemu*, właścicielowi dóbr Krasne, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Cholemskim, Gminie Liszno, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 3,712 kop. 78, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 21 Października (2 Listopada) r. b. Józefowi *Garszyńskiemu*, właścicielowi dóbr Mastów, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Krasnostawskim, Gminie Rudnik, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy.

Rektor Szkoły Głównej.—Kandydaci do Szkoły Głównej, którzy przy tegorocznym zapisie nie złożyli dostatecznie egzaminu z języka rosyjskiego, i dla tej tylko przyczyny nie zostali przyjęci do Szkoły Głównej, mają jak najspieszniej w interesie własnym zgłosić się do Rektora z patentami gimnazjalnymi.

Stasia uderzyła jej wdzięki, zarumienił się więc jeszcze bardziej i rzekł:— Czy zastałem pana Buczyckiego?

— Mój mąż jest teraz w biurze, wróci o 3-ej.

— Będę mu służył...

— Może pan zechce powiedzieć nazwisko?

— Stanisław Buczycki...

— Braciszek stryjeczny! zawołała wesoło pani Józefowa— i chciał odchodzić... a! to grzeczenie!... Proszę! takie wizyty przyjmuję w nieobecności mego męża... O! stryj pisał nam o kuzyneczku, z kuzynka podobno bałamucik, mój Józef ani wie, jakie chinury ciągną nad jego głową!... Proszę dalej!...

Z przedpokoju weszli do pokoju jadalnego, a ztamtąd przez sypialny do bawialnego, który był i ostatnim. Pokoiki te, malutkie jak klatki na kanarki, były tak ładnie urządzone, że nie już nie wypadło ani dodać ani ująć.

Ciemne, orzechowe mebelki, takież stół zsuwany i umywalnia, stały w pokoju jadalnym. W sypialnym, była szafa mahoniowa, łóżka, dwa fotele obite safianem, komoda i obraz Matki Boskiej, przed którym płonęła malutka lampeczka z nowego srebra.

W bawialnym, obicie koloru perłowego, wylaczany szlak i girlanda, meble palisandrowe, to jest sześć krzeseł, kanapa, stół, dwa fotele i dwie kozetki i mniejszy stolik. Na meblach pokrowce z adamaszku wełnianego niebieskiego w białe kwiaty. Na środku, przed kanapą, zasłany dywan bardzo duży, odpowie-

W rozkazie Ober-Policmajstra do policji wykonawczej wydanym, zamieszczono: W kontrakcie zawartym z decyzji b. rady administracyjnej na 12-letnią dzierżawę Dworu Gościnnego od dnia 22 grudnia (3 stycznia) 1866/7 r. wyrażono: w żadnym sklepie, składzie i straganie, mieszczących się w gościnym dworze, nie może odbywać się sprzedaż wódki, piwa i innych trunków, jak również świeżego mięsa. Gdy jednak pomimo tego zakazu w wielu sklepach i straganach gościnnego dworu, sprzedaż świeżego mięsa prowadzi się, w zastosowaniu się przeto do ołezwy Magistratu miasta Warszawy, zalecam policji wykonawczej zarządzie usunięcie tej sprzedaży i niedopuszczenie jej na przyszłość. — Zalecam policji wykonawczej zwrócić baczną uwagę: a) ażeby latarnie miejskie zapalone i gaszone były w czasie tabellą oznaczonym; b) ażeby płomień w tychże latarniach, nie był umniejszonym dowolnie przez obsługujących, jak to dotychczas ma miejsce, lecz utrzymywanym był zawsze w takim rozmiarze i mocy, jak przepisy o oświetleniu gazem wymagają, a mianowicie: aby każdy płomień gazowy w latarniach miejskich, miał szerokości 3 a wysokości 2 werszki i odpowiadał światłu 7 świec woskowych, licząc 4 na funt. W razie dostrzeżonych uchybień pod tym względem, donosić mi, dla zniesienia się z prezydentem miasta, w celu pociągnięcia winnych do kary według całej surowości przepisów.

Dyrekcja Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej. — Podaje do wiadomości publicznej że z powodu zmniejszonego ruchu osobowego na bocznej drodze żelaznej Ciechocińskiej nie będą już od włącznie d. 8 listopada b. r. przez ciąg miesięcy zimowych codziennie kursować pociągi, lecz tylko dwa razy w tygodniu; mianowicie: jeden co piątek z względu na targi tegoż dnia w mieście Włocławsku odbywające się i ten wychodzić będzie z Ciechocinka o godz. 8-jej zrana, a o godz. 8 m. 15 wieczorem do Ciechocinka powracać; drugi zaś co wtorek i ten z Ciechocinka o godz. 12 m. 45 po południu wychodzić a o godz. 2 m. 5 do Ciechocinka przychodzić będzie. — Pociągi piątkowe mają łączność z pociągiem o godz. 1 m. 33 po południu z Warszawy wychodzącym i do niej o god. 3 przychodzącym; wtorkowe zaś z sznelcugiem z Warszawy o god. 6 m. 30 zrana wychodzącym a wieczorem o god. 8 m. 50 do niej przybywającym. — Wszystkie inne pociągi na obu drogach rozkładem objęte, pozostają bez zmiany.

Ordery. — Najjaśniejszy Pan, w d. 15 października, raczył udzielić orderów: św. Anny 2 kl. — zostającemu przy boku J. C. W. Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza pułkownikowi sztabu generalnego *Mirkowiczowi*, i adiutantowi Jego Wysokości z pułku konnej gwardji *Kirejewowi*; tenże order 3 kl. adiutantowi J. C. W. Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza, sztabu-rotmistrzowi pułku grodzkiego huzarów gwardji baronowi *Ramzajowi*; św. Stanisława 2 kl. adiutantowi J. C. W. Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza, pułkownikowi Cesarzkiego batalionu strzelców gwardji hr. *Komarowskiemu*; adiutantowi J. C. W. Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza, sztabu-kapitanowi 14-go gruzyjskiego pułku grenadierów J. C. W. Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza, księciu *Orbelianowi*, temu ostatniemu z koroną Cesarzką i mieczami. (Rus. Inw.)

dnio do wielkości saloniku, dwa zwierciadła w ramach ciemnych z wyłaczaniem, na stoliku i stole pełno cacek porcelanowych, elegancka szyfonierka, daguerotypy i kilka pięknych sztychów na ścianach, w wąskich, lekkich ramach, dopełniały reszty umeblowania.

— Kuzynek, widzę, lustruje nasze mieszkanie, rzekła wesoło pani Józefowa. Jakże się podoba?

— Sliczna klątka, zawołał ośmielony już Stanisław.

— Jak na dwoje, mamy aż nadto przestronno... Płacimy tylko półtora tysiąca...

— Półtora tysiąca?... a toż u nas można mieć za taką cenę sześć obszernych pokoi!

— A u nas zaledwo tyle kuzynku!!! ale nie byłabym nawet zadowolniona z większego mieszkania, bo mi nie jest potrzebne... Niechajże kuzyneczek rozgości się u nas... Długo kuzyn zabawi w Warszawie?

— Nie wiem, może miesiąc, dwa, a może pozostanie na dłużej.

— A! to wybornie. Mamy pełno znajomych, dzisiaj przepędzimy wieczór u moich rodziców, pójdziemy razem na przechadzkę i zaprezentujemy wieśniakowi naszą Warszawę.

Następnie pani Józefowa bawiła Stasia opowiadaniem o balach, zabawach, teatrze, najnowszych sztukach, opisywała mu znajome panny—i tak zeszło do godziny 3-iej.

Nominacje. — Przez Najwyższy rozkaz z dnia 16 października r. b., mianowani zostali: liczący się w piechocie armji pułkownik *Dube* — dowódcą 17-go archangel-skiego pułku piechoty Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Włodzimierza Aleksandrowicza, w miejsce pułkownika *Miednikowa*, który zaliczony został do piechoty armji i wojsk rezerwowych; pułkownik carsko-kielskiego batalionu strzelców gwardji hrabia *Komarowski* — dowódcą 3-go batalionu strzelców; naczelnik sztabu 15-jej dywizji piechoty pułkownik *Emmanuel* — dowódcą 55-go podolskiego pułku piechoty. (Rus. Inw.)

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa,
24 Października (5 Listopada).

Stan rzeczy spowodowany przez kwestję rzymską jest mocno naprężony, lecz jeszcze nie rozpaczliwy. Z pierwszej połowy noty p. de Moustier do barona La Villestreux, oświadczającej, że Włochy przez wkroczenie do państwa kościelnego, według zdania rządu francuzkiego, pogwałciły prawo międzynarodowe, należałoby wnosić, że druga połowa tejże noty będzie zawierała wypowiedzenie wojny; tymczasem nie zawiera ona nawet protestacji, lecz ogranicza się na oświadczeniu, że Francja nie udzieli swego przyzwolenia na czyn rządu włoskiego. W Paryżu krążyła chwilowo pogłoska, że margrabia de Moustier przesłał do Florencji uroczystą protestację przeciwko wkroczeniu wojsk włoskich do państwa kościelnego i że w skutku tego p. Villestreux zażądał paszportów, a jednocześnie w Paryżu odesłano takowe p. Nigra. Pogłoska ta okazała się przedwczesną, ale gdyby potem urzeczywistniła się, jeszcze mogłaby nastąpić wojna, wiadomo bowiem, że w 1860 r. rząd francuzki zaprotestował uroczysto przeciwko wcieleniu Umbriji i Marchji do królestwa włoskiego i zerwał z tem ostatniemi stosunki dyplomatyczne, a jednak do wojny nie przyszło. Groźny artykuł *La France*, którego treść podała nam wczoraj telegram, można uważać za wyrażenie opinii pewnych tylko sfer dworskich, które mogą nie uzyskać jeszcze przewagi w radzie cesarza Napoleona. Ostateczne w tym przedmiocie zdanie było zapewne wyrzeczone na posiedzeniu rady gabinetowej w Saint-Cloud, w dniu 2-im listopada, na którym zażydowała się i cesarzowa Eugenia, zajmująca się kwestją rzymską. Tymczasem usunięta została jedna z trudności wikłających położenie rzeczy w państwie kościelnem: Garibaldi, jak donosi nasz dzisiejszy telegram, zgodził się na opuszczenie takowego, przyzem cofając się doznał po-

Znowu rozległ się głos dzwonka.

— Mąż idzie! zawołała młoda mężateczka. Dzwoni natarczywie, zapewne głodny... i wybiegła na spotkanie Buczyckiego.

— Biedny mąż! rzekła całując go, ani wiesz co dzieje się podczas twojej nieobecności... Mam gościa, ładnego, młodego, z prowincji—i bawię się z nim od 3-ch godzin...

Pan Józef, mógł mieć lat trzydzieści. Wysoki, blade, ale przystojny; włosy zaczął mu przesiwiecać, włosy miał ciemne, ubrany był elegancko, pensji pobierał pół czwarta tysiąca, teściowie dodawali mu dwa jeszcze w ratach miesięcznych, a chociaż zimny na pozór, powitał Stanisława bardzo serdecznie i zatrzymał go na obiad.

Przy obiedzie znowu zaczęła się gawędka.

— Jakże się ma ojciec? rzekł Józef. Czy zawsze zakochany w swojej maniernej żonce?

— Zdrowi oboje. Ojciec wesół, śpiewa marsze wojskowe i wyskakuje walca z macoszka, a ona pięknie i przysposabia infanta na dystygowaną osobę.

— Kostyczny kuzynek... Cóż to będzie mój mąż, jak dłużej pobawi w Warszawie?

— Jeżeli będę miał przyjemność bywać częściej w towarzystwie bratowej, to jej dobroć i na mnie odziała.

— Widzisz żono, komplemencista!... Ostrożnie, ostrożnie mój braciszku, jestem zazdrosny.

(d. c. n.)

razkę w bitwie pomiędzy Monto rotondo a Tivoli.

Ze wszystkiego jednak można jeszcze wnosić, że rząd francuzki nie chciałby doprowadzić do ostateczności i dla tego zostawia jeszcze czas do działania dyplomacji. Bardzo znaczącym jest wyjazd generała La Marmora z Paryża do Berlina, chociaż cel jego misji nie jest wiadomy. Tymczasem jednak przygotowania wojenne we Francji nie ustają i prawie codziennie wysyłane są wojska z Tulonu do Civita-Vecchia.

Cesarz austriacki wracając z Francji do swe go państwa, nie wstąpi do Berlina, ale uda się na Sztuttgart i Monachjum, gdzie król bawarski ma go przyjąć na kolei. Odwiedzenie przez cesarza austriackiego stolic państw południowoniemieckich, traci wiele na znaczeniu, po przyjęciu przez izby tych państw traktatu ceinego i traktatu przymierza z Prusami.

Wiadomości z innych krajów Europy nie budzą zajęcia, w obec przewidywanych ważnych wypadków we Włoszech.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczone poniżej korespondencje ze Lwowa i Paryża.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Florence, 4 listopada. Garibaldi stosując się do wezwania o odwrót, wczoraj wraz z 3,000 ochotników został napadnięty w marszu do Abruzzów, pomiędzy Monte-rotondo a Tivoli, przez 12,000 wojsk papieżkich; po gwałtownej zaciętej walce, Garibaldi cofnął się przez granicę włoską; 500 garybaldczyków było niezdatnych do boju.

(Correspondenz Bureau.)

Wiadomości telegraficzne.

* **Konstantynopol, 29 października.** (Przez Odese) Rząd turecki zaczyna przekonywać się, że misja Aalego-paszy na wyspie Kandji chybiła celu. Wielki wezyr zabawi tam jeszcze prawdopodobnie dwa miesiące. Panuje przekonanie, że przed jego powrotem, Porta zdecyduje się na zaprowadzenie na wyspie autonomii administracyjnej. — Polityka ruska w kwestji kandjockiej pozostała niezmienna. Spodziewają się tu, że reprezentanci wielkich mocarstw wystąpią z nowemi do Porty przełożeniami w przedmiocie kwestji kandjockiej. Ze swej strony Porta używa wszelkich sposobów dla położenia końca powstaniu na tej wyspie. Posyłane są tam nowe posiłki i zaciągani są do wojska tureckiego tak albańczycy jak i czerkiesi. Komisarze tureccy, którym polecono rozdawać zasiłki, oddają je głównie muzułmanom. Czarnogórcy zamierzają wzniesić fortyfikacje przy ujściu rzeki do jeziora. (Agencja telegr. ruska.)

* **Trjst, 2 listopada.** Parostatek Lloyda Austria przywiózł z Indij wschodnich wiadomości z Kalkuty z d. 14 października. Dnia 7 i 8 października odeszła pierwsza brygada wyprawy abisyńskiej z Bombaju. Awangarda odpłynęła d. 28 września do Massuah i Auerlayba. Pułkownik Merewarther miał z posłem króla Szoa w Aden długą rozmowę. Król Birmanu chce zgodzić się na wszystkie żądane koncesje. — Z zaskoki perskiej donoszą, że Emir Ndyd Babreia ma zamiar wykonać napaść. Pod Kotull przyszło do bitwy pomiędzy wojskami emira Afrulchana i wojskami emira Schir Acr-chana, w której te ostatnie zostały pobite, a dowódca ich poległ. (Cor. Bür.)

* **Paryż, 2 listopada.** Monitor wieczorny donosi: Ministrowie odbyli w St. Cloud naradę. Minister wojny otrzymał od generała Faily depezę z Civita-Vecchia z 31-go października, donoszącą, że generał Dumont wszedł do Rzymu z brygadą generała Polhès'a. Brygada generała Duplessis przybyła do Civita-Vecchia. (Cor. Bür.)

* **Tulon, 2 listopada.** Flota pancerna przybyła do tutejszego portu. Statek Canada odpłynął z generałem Baille. — Na pokłady statków wsiadają ciągle

ludzie, konie i działa. Wieczorem odpłynę ząd 10 statków. (Cor. Hav. Bul.)

* **Londyn, 1 listopada.** M. Herald powiada, że cesarz Napoleon nie uważa przekroczenia przez wojska włoskie granicy papieżkiej za casus belli. Spodziewają się wspólnej okupacji Rzymu. — Pod prezydencją lorda Denbigh utworzył się komitet w celu dosyłania papieżowi broni i pieniędzy. (Tamże.)

* **Monachjum, 1 listopada.** Cesarz austriacki w powrocie do swoich państw zwiedzi Sztuttgart, Monachjum i zapewne Karlsruhe, ale nie uda się on wcale do Berlina. Do Wiednia przybędzie 7-go listopada. (Tamże.)

* Z powodu szczęśliwie odbytego w dniu 15 października ślubu Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Księżniczki Olgi Konstantynówny z Najjaśniejszym Królem Helenów Jerzym Iym, dziś, 24-go października, o godzinie 11-iej z rana, w prawosławnej katedrze, po przeczytaniu Najwyższego Manifestu, odprawione zostało przez najprzewielebniejszego Joanicjusza, arcybiskupa warszawskiego i nowogeorgiewskiego nabożeństwo dziękczynne, w obec Generał-Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika, władz wojskowych i cywilnych oraz prawosławnych parafjan. Jednocześnie odprawione były nabożeństwa we wszystkich tutejszych cerkwiach wydziału wojskowego.

* (Tydzień giełdowy). **Dnia 21 października (2 listopada).** — Tydzień upłyniony przyczynił do podniesienia naszej waluty, mianowicie w Berlinie, gdzie na giełdzie kurs naszych biletów bankowych podniósł się o 7/8 %, weksli warszawskich o 3/8 %, listów zastawnych o 3/8 %, weksli petersburskich i pożyczki premiowej o 1/4 %; przyczyny tego należy szukać w tej okoliczności, że przy chwilowo zwiększonych zapasach kruszcu szlachetnego w Cesarstwie, zobowiązania rządowe względem zagranicy dopełniają się moneta brzęcząca, co mniejszą ilość biletów bankowych za granicę wyprowadza. Ta sama przyczyna, przyczyniła się do obniżenia kursu renes zagranicznych w Petersburgu, Rydze i Odessie. W Warszawie brak gotówki coraz dotkliwiej wzrasta, dla tego też giełda nasza w tym tygodniu z wielką żarliwością poszła za tendencją kursów berlińskich i petersburskich, prześcigając ile możności te ostatnie; czem się stało, że kursa walut zagranicznych dosć znacznego doznały obniżenia, mianowicie weksli pruskich o 1 % (z 118 1/3, 118 na 117 1/3, 117), londyńskich o 1 2/3 % (7,30 na 7,20), paryżkich o 1 % (z 87,45 na 86,90), a wiedeńskich o 3/6 % (z 87,75 na 87). Przytem obroty wcale nie były wielkie, a w ogólnej sumie tygodnia, średniemi nazwać ich nie można. Z tych samych przyczyn i ruch w papierach publicznych w tym tygodniu nadzwyczaj był szczupły. Nieco listów zastawnych z obniżeniem kursu pierwszej serii o 2/3 % (78,66 na 78), drugiej o 1/4 - 3/4 % (z 68,33 na 67,5), nie wiele więcej listów likwidacyjnych z obniżeniem 1/3 % (z 56 1/2 na 56 3/4), parę sum biletów pięcioprocentowych banku cesarstwa i mała suma czteroprocentowych metalików; na tem skończył się cały obrót papierów publicznych. O akcje kolei żelaznych, mimo odbytego w dniu 28 października losowania warszawsko-wiedeńskich i bydgoskich, wcale się niedopytywano. (Gaz. Handl.)

* (Wodociągi warszawskie). Niejednokrotnie słyszeć się daje w różnych punktach miasta zażalenia na brak chwilowy wody przez wodociąg dostarczanej. Dla wyjaśnienia tej okoliczności należy zwrócić uwagę, że chwilowy ten brak wody czasami dostrzegany, powodowany bywa przyczynami zależeńiami albo od konstrukcji samego wodociągu, lub też od niemożności zadowolenia przy ograniczonych środkach wszelkich wymagań mieszkańców nie biorących pod uwagę, że zakład wodociągu w r. 1853 zbudowany dla zasilenia Starego Miasta i okolicy zamkowej wodą, bez powiększenia siły maszyneryi, a tylko przy wyżejdziałaniu, całemu posługuje miastu. I tak: w razie uszkodzenia rur czy to przez pęknięcie, złamanie, lub wysadzanie pakunków, jak również w razie uszkodzenia źródeł i kranów pożarnych, cała linja rur między najbliższymi szluzami dla opróżnienia z wody i dokonania reparacji zamykana być musi, a od wielkości i rodzaju tego uszkodzenia długość czasu zamknięcia wody zależy, która wszelako rzadko kiedy 12-tu godzin dochodzi. Przy porównaniu nowych linij rur i zakładaniu odnog prywatnych, podczas łączenia ich z rurami istniejącymi, woda zamykana bywa na czas zaledwie kilgodzinny. Podczas czyszczenia rezerwoaru w Saskim ogrodzie, lub reparaacji wewnętrznych w nim urządzeń, gdy woda spuszczone być musi, wtedy w całym

mieście wody nie ma, a ponieważ roboty podobne odbywają się dopiero w nocy po godzinie 10-iej, więc brak ten nie tyle czuć się daje w ciągu paru godzin. Dla uniknięcia zamuleń rur ssących czerpiących wodę z Wisły, pośród wielkich osadów pi-szczystych, jakie się potworzyły, rury te czasami trzykrotnie przez dobę czyszczono być muszą za pomocą przepuszczania wody z rezerwoaru w rury ssące, a jakkolwiek operacja ta więcej pięciu nie trwa minut, wszelako wówczas dla braku ciśnienia w źródłach i kranach nie ma wody. Nakoniec mieszkający w domach gdzie zaprowadzona woda z wodociągu, na wyższych piętrach najwięcej na brak wody w kranach tamże urządzonych są narażeni, lecz przy udzielaniu poleceń zwracana bywa uwaga na okoliczność tę właściciela domu, której uniknąć obecnie niepodobna; woda bowiem wtedy dochodzi piętr wyższych, gdy rezerwar Saskiego ogrodu się wypełnia. Gdy podczas polewania ulic i w godzinach największego czerpania w źródłach, konsumcja wody tak jest wielka, że maszyny wodociągowe ledwie są w stanie potrzebnej ilości wody miastu nastarczyć, woda więc w rezerwoarze się obniża, a dla braku ciśnienia wyższych piętr niedochodzi. To samo rozumie się o zakładach, fabrykach, domach i szpitalach, mających urządzone pod dachami, lub na najwyższych piętrach rezerwoary, a obowiązków napelniać je nocną porą podczas mniejszej konsumcji wody w mieście, i gdy czas ten nocnego napelniania jest zaniedbywany, naturalnie, że we dnie z powodów powyższych woda do rezerwoarów nie dochodzi. Z przyczyn opisanych okazuje się, że chwilowy brak wody, jaki się zdarza, niezależny jest od środków, jakimi administracja wodociągu rozporządza, a która przeciwnie bezustannie dokłada starań, aby przez śpieszne reperacje i regularną alimentację miasta o ile można najmniej narażać mieszkańców na niewygodę i nieprzyjemność z braku wody pochodzić mogące.

* (Odczyt o wystawie paryżkiej). Wczoraj w resursie obywatelskiej, p. Beneweni miał siódmą prelekcję o wystawie paryżkiej i opisywał galerję, oraz okazy na placu Marsowym zebrane, reprezentujące przemysł zaeuropejski. Turcja wprawdzie w znacznej części pod względem jeograficznym do Europy należy, tak dalece jednak od niej się odróżnia, że słusnie przez komisję wystawy do narodów zaeuropejskich zaliczoną została. Mimo blizkiego z Europą sąsiedztwa zostaje ona w apatii na drodze przemysłowej; świst lokomotywy długo jeszcze będzie obcym dla cofających się przed oświatą wyznawców Koranu; ich wyroby, jak dywany, szale, tkaniny na zawoje i odzież, broń palna i sieczna, jakkolwiek nie są bez zalet, takimi jednak były przed wiekiem, nie mogąc pochłubić się postępem; płody atoli ziemi i produktu roślinne, jak bawełna, jedwab, tytuń, wonne olejki i materiały apteczne, stanowią ich rzeczywiste bogactwo. Algierja pod zarządem Francuzów na drodze przemysłu widocznie się odznaczyła. Brazylja wyrobami swemi w wielu gałęziach dorównywa Stanom Zjednoczonym. Chiny stanowczo odmówiły uczestnictwa w wystawie paryżkiej, a to co tam państwo niebieskie reprezentuje, przez przedsiębiorców francuzkich dostarczone i zaimprovizowane zostało. Przemysł Persji, Japonji, Siamu, Egiptu, Tunisu i Maroko, mało jeszcze wyszedł ze stanu letargicznego, kraje wszakże te bogactwem przyrody roślinnej i surowemi płodami ziemi przewyższają Europę. Odczyt przyszluczwartkowy ma być nader zajmującym, najważniejsze bowiem dzieła rozumu ludzkiego, to jest maszyny i ich zdumiewająca działalność, będą przedmiotem tego odczytu. ♠

* (Młyn parowy). **Dzien. gub. radomski** pisze: „W liczbie zakładów przemysłowych w Radomiu, pierwsze bezspornie miejsce zajmuje młyn parowy p. Penca, zaopatrujący w mąkę i kaszę nie tylko miasto, lecz i jego okolice a nawet czasami miejscowości bardziej oddalone. Młyn ten, zbudowany wielkim kosztem, obowiązany jest obecnym swym rozwojem dobrej reputacji, jakiej używa słusznie p. Penc, którego praca niezmordowana doprowadza ten zakład do coraz doskonalszego stanu. Przyczyniają się także do tego poniekąd pomyślnie warunki miejscowe.”

* (Wody mineralne w Busku). **Dziennik gub. kielecki** pisze: „Podług wiadomości otrzymanych z Buska, podczas sezonu letniego r. b., wodami mineralnemi buskieimi leczono się chorych 491, w tej liczbie 338 własnym kosztem i 153 kosztem szpitala św. Mikołaja w Busku. Wapien płatnych wzięto 10,486 i bezpłatnych 5,298, razem 15,784. Dochód brutto wynosił w r. b. 5,150 rs. 5 1/2 kop., po potrąceniu zaś 2,795 rs. 79 k., wydanych na administrację i na inne przedmioty, pozostało czystego dochodu 2,354 rs. 26 1/2 kop.”

* (Wstrzymanie przejazdu). Z powodu przystąpienia do układania bruku żelaznego na ulicy Senatorskiej, przejazd po tejże od placu Teatralnego, z dniem wczorajszym wstrzymanym został do czasu ukończenia robot, które około 10 dni potrwać.

nia tego zgubnego sporu, za pomocą sumiennego zbadania skarg i życzeń kandydów.

W oczekiwaniu na to należały na konieczność zabezpieczenia rodzin powstańców od klęsk wojny.

Rząd otomański nie stawiał materialnych przeszkód temu dziełu ludzkości; radom, namowom, nalegającym i częstokrotnym prośbom gabinetów, przeciwstawiał się bezwładności, której nic nie mogło zachwiać.

Amnestja, za pomocą której zaproponował powstrzymać nieprzyjemne działania, nie zawiera w sobie wcale rękojmi, dostatecznych dla nadania dodatniego charakteru temu środkowi, a ostateczna jego odmowa w przystąpieniu do łącznego śledztwa, nie pozwala przewidywać żadnego rozwiązania wynikłych kwestji, żadnego zaradczego środka przeciw nadużyciom, które wywołały powstanie kandydów, wzbudziły chrześcijański Wschód i zwróciły na siebie troskliwość wielkich mocarstw europejskich.

Pomimo nalegających ich domagań się, nie była urzeczywistniona dotąd żadna organiczna reforma, ażeby zadość uczynić dążeniom innych chrześcijańskich ludności cesarstwa otomańskiego, dla których widok tej zaciętej walki, stanowi powód do ciągłego podniecania.

Pośród takich okoliczności, mocarstwa, które udzielały swe rady Porcie, mają przekonanie, że spełniły wszystko, co im zalecały uczucia ludzkości i współczucie nie tylko dla ogólnych interesów chrześcijańskich plemion, ale i dla przyszłości Turcji, ponieważ przyszłość ta nierozłącznie związana jest z pomyślnością i spokojnością ludności, znajdującej się pod berłem sułtana.

Gabinety obawiają się, aby przedłużenie tego krwawego sporu i uporczywy opór Porty przyjaznym namowom, nie zniweczyły w tej ludności nadziei, — w tej samej chwili kiedy najsilniej przywiązała się do niej, — na rzeczywiste polepszenie ich losu i żeby tym sposobem nie było przyspieszone na Wschodzie przesilenie, któremu gabinety starały się zapobiedz.

Sądzą one, że wyczerpały wszelkie usiłowania w celu zgody i wszystkie rady, zalecane przez przewidywalność.

Odtąd, nie zrzekając się wspaniałomyślnych obowiązków, wkładanych na nie przez sumienie, pozostaje im tylko zrzucić z siebie odpowiedzialność, wkładając ją na Portę za mogące wynikać z jej działań następstwa.

Rząd otomański, postępując drogą, którą sobie obrał i której uporczywie się trzymał, nie mógł niezawodnie rachować na materialne poparcie ze strony mocarstw chrześcijańskich. Lecz gabinety bezskutecznie usiłowały pomódz swymi radami, uważając za swój obowiązek oznajmić mu, że odtąd naprzód nabywał je do moralnego poparcia, pośród zwłok, które może Turcja przysposabia sobie, przez niesłuchanie rad wspomnianych gabinetów.

* (Koncert słowiański). Feljetonista *Narodnich Listów*, mówiąc w numerze 206-m o wzbromieniu w Pradze hymnu ruskiego, pisze: „Melodia jego jest wprawdzie zbyt trudna, lecz rozumiemy ją!... Nam, słowianom, potrzeba czego nowego, gruntoznego. W każdym razie powinniśmy mieć nakoniec wspólną pieśń słowiańską dla koncertu słowiańskiego!” Dalej feljetonista *Narod. Listów* zwraca uwagę na szczególne własności „społeczeństwa narodowego śpiewaków słowiańskich”. — „Bas ruski, powiada on, odzywa się jak organy, lecz organy dalekie. Pierwszy i drugi tenor-czech i słowianin południowy, chodzą w mokrą chustec na szyi (t. j. boli ich gardło); — nic w tem dziwnego przy tak niestałej i wilgotnej pogodzie! Lecz pierwszy bas — bas polski — prawdziwy z nim kłopot! Jest on samowolny, i ile razy potrzeba go użyć dla harmonji, wyciąga on milcząc palec i wskazuje w swej partyturze *tacet*. Jest to już zbyt stara partytura, i należałoby przepisać ją na nowo, zgodnie z innymi głosami. Lubi on także odwiedzać sąsiadów. Może być, iż ćwiczyłyby się on z powodzeniem w obcych śpiewach narodowych i zadziwiłby nas swoją sztuką, lecz na nieszczęście, nie można dowiedzieć się, czy ma on słuch, niezbędną dla harmonji!” — W numerze *Narod. Listów* z 29-go października, znajdujemy znowu wzmiankę o znanem rozporządzeniu namiestnictwa czeskiego, zabraniającem demonstracji przy graniu hymnu ruskiego. „Przedsięwzięto już rozmaite środki”, powiadają *Narod. Listy*, „ażeby nikt z biorących udział w demonstracjach nie uszedł zasłużonej kary. Ile razy grają w hotelach całe orkiestry, tyle razy posyłani są tam obecnie, oprócz zwykłych agentów policyjnych, osobni urzędnicy policyjni, którzy obok zwykłej płacy i dodatku za zostawanie na służbie, otrzymują także w nagrodę po jednym guldenie za pilne

śledzenie tych, którzy żądają wykonania hymnu ruskiego. W przeszłym tygodniu rozporządzenie to wprowadzone już zostało w wykonanie”.

* (Wybory. — Hr. Gołuchowski. — Drogi żelazne.) Do *Słowa* lwowskiego piszą z Złoczowa: „Wybory w tutejszej radzie powiatowej nie całkiem się powiodły. Z gmin wiejskich wybrani zostali sami tylko właścianie, z których dwa są wyznania rzymskokatolickiego; utrzymał się tylko jeden z naszych członków, Ilja Zaherojko. Przyczyna niepowodzenia tych wyborów leży częścią w agitacji braci polaków, częścią zaś w obojętności i opieszałości naszych reprezentantów inteligencji. — Dnia 29-go września, o godzinie 8-ej wieczorem, hr. Agenor Gołuchowski przybył do Złoczowa; na cześć jego miasto zostało uiluminowane, z wyjątkiem domów, w których mieszczą się władze; za to kościół jaśniał jak gdyby był cały w ogniu, albowiem wszystkie ołtarze były oświetlone. Następnego dnia, hr. Gołuchowski zwiedził biura władz tutejszych, szkołę główną i szkołę żeńską. Na egzaminie z katechizmu, zadowolony on był tylko z uczniów ruskich, i przy rozdawaniu obrazków, tak się wyraził o uczniach w płóciennych ubraniach: „Ci najbardziej mi się podobali, takich lubię.” Powiadają, że po drodze do Brodów, namiestnik zwiedził saską szkołę elementarną i postawił tam jednemu z uczniów zapytanie: „Jaka różnica pomiędzy katolicyzmem i schizmą?” — Jednocześnie z budową drogi żelaznej lwowsko-brodzkiej, rozpoczęła się budowa takiejże drogi z Krasnego do Złoczowa, oraz drogi żelaznej do Tarnopola.”

* (Wzbronienie hymnu ruskiego w Pradze). Podaliśmy w numerze 240 naszego Dziennika wiadomość telegraficzną z Pragi, że namiestnictwo czeskie wydało rozporządzenie, zabraniające uczniom wyższych zakładów naukowych śpiewać hymn ruski. Do tego dodamy, że w numerze 205 *Narodnich Listów* ogłoszone zostało rozporządzenie wiceprezesa namiestnictwa, barona Hennigera, rozlane do wszystkich rektorów wyższych zakładów naukowych w Pradze. Rozporządzenie to tak się zaczyna: „Panie! Wiadomo wam zapewne z gazet, że od niejakiego czasu wychodzi tu na jaw nowy rodzaj jakiejś demonstracji politycznej, na tem zależący, że na zebraniach publicznych stawiane jest głośno żądanie, ażeby muzyka grała hymn ruski, i podczas wykonywania takowego, towarzyszą mu hałaśliwe wynurzenia sympatii dla rusycyzmu. W tych dniach dowiedziałem się o kilku takich wydarzeniach w Pradze, które miały miejsce na zebraniach publicznych, gdzie studenci znajdowali się w ogromnej liczbie.” Na skutek tego rozporządzenia, w prażskim instytucie politechnicznym wywieszono było ogłoszenie, obejmujące takżeż zakaz.

* (Podarunki z Rosji dla muzeum czeskiego). Podróż gości słowiańskich do Rosji, jak powiadają *Narodni Listy* w numerze 208 m, miała jak najpomyślniejsze rezultata dla muzeum czeskiego. Otrzymał on w darze mnóstwo drogocennych przedmiotów, zwłaszcza książek, tak od rozmaitych patriotów ruskich, jak i od towarzyszy naukowych. Sprawozdanie, odczytane niedawno na walnem zgromadzeniu członków muzeum czeskiego, mieści w sobie szczegółowy wykaz tych darów, a między innymi cały spis książek przysłanych z Rosji. P. Bezsonow, bibliotekarz przy bibliotece uniwersytetu moskiewskiego, ofiarował na rzecz muzeum czeskiego, w liczbie innych książek, nie wydaną dotąd powtórnie książkę starosłowiańską, wydrukowaną w Pradze, pod tytułem: *Poczinajsets kniga Isusa Sirachowa*, i t. d. Jest to jedyny egzemplarz starożytny, który wydrukowany został kirilicą w Pradze i który wrócił znowu po upływie półczwarta wieku tam, gdzie wyszedł po raz pierwszy na świat. Wystawiony on będzie pod szkłem, wraz z najrzadszemi przedmiotami muzeum czeskiego, jako drogocenna pamiątka dawnej wzajemności literackiej pomiędzy słowianami. Wydział etnograficzny muzeum z bogactwami solniczką wyłączałą, którą deputacja miasta Pskowa ofiarowała gościom słowiańskim, wraz z chlebem i solą. Dołączono do tego także dwa krzyżyki srebrne, z których jeden zwłaszcza zwraca na się uwagę z powodu napisu starosłowiańskiego. Na niemniejszą uwagę zasługuje „Zbiór roślin państwa ruskiego”, mieszczący w sobie 875 okazów. Są to dublety zbiorów petersburskiej akademji nauk, stanowiące obecnie całkiem nowy dla muzeum czeskiego nabytek.

Francja.

* (Narada ministerjalna. — Kwestja rzymska). *La Patr.* pisze pod datą 2-go b. m.: „Dziś odbyło się w St. Cloud posiedzenie rady ministrów, pod przewodnictwem cesarza i w obecności cesarzowej. Wszyscy ministrowie wzięli udział w tem

posiedzeniu. — Jeżeli jesteśmy dobrze poinformowani, podczas gdy ministrowie zgromadzeni byli dziś na posiedzeniu, rząd otrzymał z Włoch ważne depezesy, obejmujące oświadczenia gabinetu florenckiego. Oświadczenia te dotyczą faktów, które zaszły na terytorjum papieżkiem od czasu wkroczenia wojsk włoskich i o których donosiły wczoraj depezesy telegraficzne. Rząd włoski powiada, że nie przyjmuje głosowania powszechnego, które miało miejsce w niektórych miastach; że ma zamiar utrzymać władze papieżkie we wszystkich punktach zajmowanych przez armję włoską i poprzestać na przestrzeganiu porządku publicznego. Nie wiemy, jak ten nowy krok ze strony rządu włoskiego przyjęty zostanie przez rząd francuzki i do jakich układów może on dać powód; w obec atoli faktów, które dotknęły tak mocno opinję publiczną, proste oświadczenia nie są dostateczne dla polepszenia sytuacji”.

* (Order). *Paryż, 2 listopada*. Cesarz austriacki udzielił wczoraj margrabiemu de Moustier oznaki orderu św. Szczepana z brylantami, które to dekoracje dawane bywają jedynie w wyjątkowych okolicznościach. (*La Fr.*)

Prusy.

* (Siły zbrojne Niemiec południowych). W sferach rządowych w Berlinie panuje przekonanie, że w razie wojny, król pruski może rozporządzać byłymi twierdzami związkowymi w Niemczech południowych (Ulm, Rastadt i Landau), oraz armją państw południowo-niemieckich. (*La Fr.*)

* (P. Mancini). W Berlinie bawił niedawno p. Mancini, były minister włoski wychowania publicznego w r. 1862. Przybył on do Berlina z Paryża, jak powiadają, z misją od króla włoskiego, mającą na celu zawiązanie pomiędzy Francją i związkami północno-niemieckimi układów względem zgromadzenia się konferencji międzynarodowej, mającej oznaczyć i zagwarantować podstawy prawa międzynarodowego prywatnego pomiędzy rozmaitemi państwami europejskimi. P. Mancini, który jest powagą w tym względzie, przyjmowany był przez hr. Bismarcka i traktowany przez niego z jak największymi względami. P. Mancini wrócił następnie przez Monachjum do Włoch. (*La Fr.*)

Korespondencje Dziennika Warszawskiego)

Lwów, 30 października.

Dziennik lwowski. — Zdeustowanie delegacji, publiki i emigracji.

Wszystkim wiadomo, że książę L. Sapieha znajduje się w świecie cesarza austriackiego w Paryżu. Z tego powodu *Dziennik lwowski*, organ którego nie można posądzić o przychylność do rusinów, pisze w artykule pod tytułem: „Nowe bańki mydlane” poświęconym delegacji galicyjskiej: „Gdy w Wiedniu nie uzyskano — wskazano na Paryż, gdzie się dopiero odkryć ma źródło pomyślności dla polaków (to samo źródło odkrywane w Salzburgu), a to wszystko w skutek mądrych kombinacji delegatów naszych. Obecnie delegatów naszych — jak dzieci lalkami — zabawiają polskim strojem marszałka hr. Sapiehy. Przyznajemy się, że nie mamy wiary w podobne zabaweczki i że ani sprawa Polski, ani naszego kraju, najmniejszej nie odniesie korzyści z okoliczności, iż ks. Sapieha witał cesarza Franciszka Józefa na peronie dworca paryżkiego w polskim stroju. Uwerturą do sprawy polskiej nie może być intryga pokątna (kiedyż jej nie było?), lub powołanie choćby najpierwszego dygnitarza do świty cesarskiej. Kto wierzy, iż podobne środekzki jakkolwiek doniosłość dla nas mieć mogą, ten się albo grubo myli, albo zamyla drugim oczy. Naszej delegacji i naszej skrewionej przez nią sprawy nikt nie postawi na nogi, ani strój polski ks. marszałka, ani wybór wspólnej delegacji wedle projektu rządowego. Szkoda jedynie w ten wszystkim czasie i atlasu”.

Delegacja nasza w radzie państwa jak mi z Wiednia donoszą, zupełnie zdeustowana, chce już narzeczć wszystko uczynić co tylko niemcy sobie życzą, nawet gdyby to życzenie tak daleko sięgało, żeby przyszło głosować i za — obaleniem konstytucji, byle tylko nie rozwiązano sejm galicyjskiego; gdyż tak ich sama ta myśl przeraża, że woleliby wszystko utracić, byle sejm złożonego z terazniejszej sztucznej większości, która około 80,000 guld. kosztowała, nie zredukowano przy ponownych wyborach; — to też niemcy zdemaskawszy delegację naszą zupełnie, śmieją się z niej i kpią sobie na dobre, bo przekonali się, że fanatyczna myśl gnębienia rusinów, tak dalece u niej korzeń wypuściła, iż przystała na wszystko co nie tylko krajowi, lecz nawet monarchji szkodliwym by było, a najbardziej przekonał o tem niemców Krzczunowicz, który wrzeszczał na całe gardło: „Dajcie nam środki, ażebyśmy mogli zniweczyć partję ruską”.

